

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101846

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-12-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дебре Олексій Сергійович

2. Oleksii S. Debre

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (трудове навчання та технології)

Дата захисту: 25-01-2024

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання (технічна праця) та основи інформатики

Місце роботи здобувача: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДЕБРЕ Олексій Сергійович ID 3674

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25.09, 14.25.

Тема дисертації:

1. Методика навчання учнів 10-11 класів проектування на уроках «Технології»
2. Methodology of teaching 10-11 grade students to design in the «Technology» lessons

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). – Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2023. Дисертаційна робота присвячена проблемі використання методики навчання учнів 10-11 класів проектування на уроках технології. У роботі вперше розкрито зміст та розкрито структуру методики навчання учнів 10-11 класів проектування на уроках технології у специфічній єдності відповідних методів, форм організації та засобів навчання технології; обґрунтовано та експериментально досліджено процес використання методики навчання учнів 10-11 класів проектування на уроках технології, здійснено її характеристику в єдності п'ятьох змістових етапів; теоретично спроектовано та експериментально перевірено ефективність та доведено доцільність застосування методу навчання учнів 10-11 класів

проектування на уроках технології; уточнено перелік видів практичних завдань для учнів із проектування, відповідно до специфіки на уроках технології; критерії, показники та рівні готовності учнів 10–11 класів до застосування проектування на уроках технології; розширено розуміння про поетапне впровадження в навчання технології організаційно-методичного забезпечення, особливості застосування проектування на уроках технології у єдності відповідних методів, форм організації і засобів навчання технології; удосконалено наявний вітчизняний та зарубіжний досвід використання змісту, форм організації, методів проектування в педагогічній практиці; педагогічні умови використання проектування в навчанні технології учнів; педагогічний зміст та структуру проектування на уроках технології; охарактеризовано персоналлі вітчизняних та зарубіжних наукових, педагогічних працівників та фахівців, якими вивчалася проблема використання проектування на уроках технології. Практичне значення отриманих результатів полягає в розробленні та впровадженні в навчання учнів закладів загальної середньої освіти методики навчання учнів 10–11 класів проектування на уроках технології та організаційно-методичного забезпечення для вчителів трудового навчання та технологій. У вступі визначено актуальність теми дослідження, обґрунтовано його мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, висвітлено наукову новизну та практичне значення, розкрито інформацію щодо апробації та особистого внеску здобувача в отримання результатів дослідження, схарактеризовано структуру та обсяг дисертації. У першому розділі – «Навчання учнів проектування на уроках технології як нова науково-педагогічна проблема» – визначено теоретико-педагогічні засади навчання учнів проектування на уроках технології, подано характеристику, розкрито особливості та педагогічну сутність навчання учнів проектування на уроках технології; окреслено вітчизняний та зарубіжний досвід навчання учнів проектної діяльності в контексті розвитку технологічної освіти; здійснено аналіз наукових підходів до дослідження проблеми проектування у педагогічній теорії та практиці. У другому розділі – «Теоретичне обґрунтування і практичне використання методики навчання учнів проектування на уроках технології» – на основі конкретизації базових категорій та понять дослідження здійснено побудову методичної системи навчання учнів 10–11 класів проектування на уроках технології; обґрунтовано критерії, показники та рівні ефективності методики навчання учнів проектування на уроках технології. У третьому розділі дисертації – «Дослідно-експериментальна перевірка та аналіз ефективності методики навчання учнів 10–11 класів проектування на уроках технології» – розглянуто хід та результати дослідно-експериментальної роботи з перевірки ефективності спроектованої методики навчання учнів 10–11 класів проектування на уроках технології. Із застосуванням методів математичної статистики доведено достовірність отриманих результатів та досягнення мети дослідження. Отже, проведена дослідно-експериментальна робота показала, що спроектована методика навчання учнів проектування на уроках технології сприяла дієвому зростанню рівнів навчальних досягнень учнів 10–11 класів. Ключові слова: методика, метод проектів, проектування, навчання, уроки технології, старша школа.

2. Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 014 Secondary education (by subject specialties). – Poltava National Pedagogical University named after V. G. Korolenko. – Poltava, 2023. The dissertation is devoted to the problem of using the methodology of teaching 10–11 grade students to design in technology lessons. For the first time, the work revealed the content and structure of the methodology of teaching 10–11 grade students to design in technology lessons in a specific unity of the relevant methods, forms of organization and means of teaching technology; the process of using the methodology of teaching students of grades 10–11 in design in technology lessons was substantiated and experimentally investigated, its characterization was carried out in the unity of five content stages; theoretically designed and experimentally verified the effectiveness and proven expediency of applying the methodology of teaching 10–11 grade students to design in technology lessons; the list of types of practical tasks for design students has been clarified, in accordance with the specifics of the technology lessons; criteria, indicators and levels of readiness of students of grades 10–11 to use design in technology lessons; the understanding of the step-by-step implementation of organizational and methodical support technology in education, the peculiarities of the application of design in technology lessons in the unity of appropriate methods, forms of organization and means of technology education has been expanded; the existing domestic and foreign experience of using content, forms of organization, and

design methods in pedagogical practice has been improved; pedagogical conditions for the use of design in teaching students technology; pedagogical content and structure of design in technology lessons; the personalities of domestic and foreign scientific, pedagogical workers and specialists who studied the problem of using design in technology lessons are characterized. The practical significance of the obtained results lies in the development and implementation in the education of students of institutions of general secondary education of the methodology of teaching students of grades 10-11 to design in technology lessons and organizational and methodological support for teachers of labor training and technology. The introduction defines the relevance of the research topic, substantiates its purpose, task, object, subject, research methods, highlights the scientific novelty and practical significance, discloses information about the approbation and personal contribution of the applicant to obtaining research results, characterizes the structure and scope of the dissertation. In the first chapter – «Teaching students to design in technology classes as a new scientific and pedagogical problem» – the theoretical and pedagogical principles of teaching students to design in technology classes are defined, the characteristics are presented, the peculiarities and pedagogical essence of teaching students to design in technology classes are revealed; the domestic and foreign experience of teaching students project activities in the context of the development of technological education is outlined; an analysis of scientific approaches to the study of the design problem in pedagogical theory and practice was carried out. In the second chapter – «Theoretical substantiation and practical use of the methodology of teaching students to design in technology lessons» – based on the specification of the basic categories and concepts of the research, the construction of a methodological system for teaching students of grades 10-11 to design in technology lessons was carried out; the criteria, indicators and levels of effectiveness of the methodology of teaching students to design in technology lessons are substantiated. In the third chapter of the dissertation – «Research-experimental verification and analysis of the effectiveness of the methodology of teaching 10-11th grade students to design in technology lessons» – the progress and results of research and experimental work on the effectiveness of the designed methodology of teaching 10-11th grade students to design in technology lessons are considered. Using the methods of mathematical statistics proved to be reliable the results obtained and the achievement of the research goal. So, the conducted research and experimental work showed that the designed method of teaching students to design in technology lessons contributed to the effective growth of the levels of educational achievements of students in grades 10-11. Keywords: methodology, project method, design, training, technology lessons, high school.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Дебре О.С., Близнюк М.М., Вакуленко Н.В. Педагогічний ракурс етнодизайну як виду комплексної міждисциплінарної художньо-проектної діяльності. Управління змінами в освіті. Імідж сучасного педагога. 2021. №2 (197). С. 67-72. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-2\(197\)](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-2(197))
2. Дебре О.С., Близнюк М.М. Цифрова безпека освітнього процесу: європейський поступ Естонії та перспективи України. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 1. Бердянськ : БДПУ, 2022. С. 65-77. DOI: <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2022-1-1-65-77>
3. Дебре О.С., Близнюк М.М. Методичні аспекти дизайн-проекування в технологічній освіті майбутніх вчителів. Ukrainian professional education = Українська професійна освіта: науковий журнал /

Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка. Полтава, 2022. Вип. 11. С. 29-39.
DOI: <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2022.11.275536>

- 4. Дебре О.С., Близнюк М.М. Теоретико-методологічні основи навчання учнів проектування на уроках «Технології». Наука і техніка сьогодні. (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал. 2023. № 3(17). Київ: Видавнича група «Наукові перспективи». С.260-272. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-3\(17\)-260-272](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-3(17)-260-272)
- 5. Дебре О.С. The method of projects as a means of developing senior students. Витоки педагогічної майстерності: журнал / Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. Полтава, 2023. Випуск 31. (Серія «Педагогічні науки»). С. 48-51. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2023.31.283225>
- 6. Oleksii Debre, Nadiia Vakulenko, Anastasiia Savchenko, Larysa Lysenko, Marianna Kondor, Alla Kis. The Role of Competencies in the Educational Process of Training Future Specialists in the «Labour Training and Technologies» Speciality. Journal of Curriculum and Teaching Vol. 12, No. 2; Special Issue, 2023. 83-89 P. DOI: <https://doi.org/10.5430/jct.v12n2p83> (Scopus).
- 1. Дебре О.С. Створення безпечних умов праці на уроках трудового навчання. Науково-дослідна робота в системі підготовки фахівців-педагогів у природничій, технологічній і комп'ютерній галузях: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (19-20 вересня 2019 року). Бердянськ: БДПУ, 2019. С.246-248.
- 2. Дебре О.С. Проектна діяльність як засіб всебічного розвитку учнів старших класів. Інновації та трансформації: концепції, проблеми, перспективи : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (17 жовтня 2019 р.) / за заг. Ред. Д.Е. Кільдерова. Київ, 2019. С. 23-24.
- 3. Дебре О.С. Застосування проектної діяльності у навчанні учнів старших класів. Освіта для сталого розвитку на місцевому рівні: матеріали зимової сесії Міжнародної Карпатської Школи (12-16 лютого 2020 року). Косів: Наукове товариство імені Шевченка, 2020. С. 32-33.
- 4. Дебре О.С. Метод проектів як засіб розвитку учнів старших класів. Вища школа. 2020. №2. С. 37-44.
- 5. Дебре О.С. Практичне використання безпеки життєдіяльності на уроках трудового навчання. Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика : збірник наукових праць Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітнім Дням цивільної оборони та охорони праці. (Полтава, 23-24 квітня 2020 р.) / упоряд. і ред.: В. П. Титаренко, А. М. Хлопов. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2020. С. 94-98
- 6. Дебре О.С. Умови відбору об'єктів праці для проектування учнями 10-11 класів на уроках «Технології». Теоретико-методичні аспекти технологічної освіти учнівської та студентської молоді засобами естетичної культури та дизайну : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (24-25 вересня 2020 року) / За заг. ред. проф. А.Ю. Цини. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020. С. 212-215.
- 7. Blyzniuk Mykola, Debre Oleksii. Domestic experience in studying design technology. Międzynarodowy dziennik naukowy podejście projektowe w procesie dydaktycznym uczelni wyższych - wymiar międzynarodowy Część 2 – 2020. Project approach in the didactic process of universities - international dimension : in 4 parts. Part 2. Lodz : PIKTOR Szlaski i Sobczak Spółka Jawna, 2020. P. 14-25.
- 8. Близнюк М.М., Дебре О.С. Сучасна технологічна освіта у розвинутих країнах Європи. Ukrainian professional education = Українська професійна освіта: науковий журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2020. Вип. 8. С. 45-50.
- 9. Дебре О.С. До питання методики навчання учнів 10-11 класів проектування на уроках технологій. Дидакал : часопис : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Забезпечення якості вищої освіти в Україні: сучасний стан і перспективи», (17-18 листопада 2020 р.) Полтава, 2021. № 21. С. 83-84.
- 10. Близнюк М.М., Дебре О.С. До питання проектної діяльності на уроках технології під час навчання учнів 10 – 11 класів. Тенденції забезпечення якості освіти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 22 січня 2021 р.). Дніпро : Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. С.

- 11. Дебре О.С. Технологічна освіта у контексті реалізації цілей сталого розвитку України. Захист вразливих екосистем в умовах пандемії та зміни клімату : матеріали зимової сесії Міжнародної Карпатської Школи (25–27 лютого 2021 р.) Косів: Наукове товариство імені Шевченка, 2021. С. 47–48.
- 12. Близнюк М.М., Дебре О.С. Досвід сучасної технологічної освіти США. Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць / О.В. Марущак (голова) та [ін.]. Вінниця: ТОВ «МеркьюріПоділля», 2021. Вип. 3. С. 51–53.
- 13. Дебре О.С. Безпечні умови праці старшокласників у процесі навчального проектування. Інноваційні аспекти систем безпеки праці, захисту інтелектуальної власності : збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково–практ. інтернет–конференції. Вип. 6. Полтава: ПДАА, 2021. С. 92–95.
- 14. Дебре О.С. Підготовка майбутніх учителів трудового навчання та технологій з використанням основних засад безпеки життєдіяльності. Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика : збірник наук. праць Всеукр. наук.–практ. конф., присвяченої Всесвітнім Дням цивільної оборони та охорони праці (28–29 квітня 2021 р.) / упоряд. і редактув.: В. П. Титаренко, А. М. Хлопов. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2021. С. 46–49.
- 15. Vakulenko N., Debre O., Savchenko A., Lysenko L., Kondor M., Kis A. Method of developing professional competencies future teacher for labor training. International Journal of Health Sciences. 2022. № 6 (1). P. 388–397. DOI: <https://doi.org/10.53730/ijhs.v6n1.4559>.
- 16. Вакуленко Н. В., Близнюк М. М., Дебре О. С. Цифрова безпека комп'ютерних систем. Інноваційні аспекти систем безпеки праці, захисту інтелектуальної власності: збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково–практичної інтернет–конференції. Вип. 7. Полтава: ПДАУ, 2022. С. 1–21.
- 17. Дебре О.С., Кудря О. В., Нечипоренко І.О. Формування у студентів знань щодо графічної підготовки школярів у технічному моделюванні на матеріалі курсу «Прикладна і технічна творчість». Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку» : матеріали VIII Міжнародної науково–практичної конференції пам'яті член–кореспондента НАПН України В.К. Сидоренка (28 травня 2022 р.) / за заг. ред. Д. Е. Кільдерова. Київ, 2022. С. 45–69.
- 18. Blyzniuk M., Vakulenko N., Debre O. Technological education in the modern information society. Digitalization and information society. Selected issues: Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts University of Technology, Katowice Monograph 53. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2022. P. 152–160, 540–541, 554. DOI: <https://doi.org/10.54264/M008>.
- 19. Дебре О.С., Шовкова А.О. Використання інноваційних технологій у художньо–творчій діяльності майбутніх педагогів під час опанування художнього проектування виробів. Проектування змісту і технологій художньо–графічної підготовки та художньо–творчої діяльності здобувачів вищої освіти (студентів) і молодих учених: збірник наук/ праць / С.Д. Цвілик (голова) [та ін.]. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі–Поділля», 2023. Вип. 2. С.6–7.
- 20. Дебре О.С. Технологічна освіта в сучасному українському інформаційному суспільстві. Модернізація змісту освіти у підготовці майбутніх професійно–педагогічних фахівців : матеріали Всеукраїнської науково–практичної інтернет–конференції (21 квітня 2023 р.). Кривий Ріг : КДПУ, 2023. С.257–258.
- 1. Дебре О.С. Навчальна програма змістового модуля «Методика навчання технологій у старшій школі» підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології). Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 12 с.
- 2. Дебре О.С. Методика навчання технологій у старшій школі: методичні рекомендації для вчителів та студентів спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології). Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 26 с.

Наукова (науково–технічна) продукція: методичні документи

Соціально–економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 011U003063

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Близнюк Микола Миколайович
2. Mykola M. Blyzniuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8339-4118

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корець Микола Савич
2. Mykola S. Korets

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5552-7481

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курач Микола Станіславович
2. Mykola S. Kurach

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7694-9007**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02125556**Місцезнаходження:** вул. Ліцейна, 1, Кременець, Кременецький р-н., 47003, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** Департамент освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Цина Андрій Юрійович
2. Andrii Y. Tsyna

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8353-9153**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка**Код за ЄДРПОУ:** 31035253**Місцезнаходження:** вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Гриценко Лариса Олександрівна
2. Larysa O. Hrytsenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0366-9386**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Титаренко Валентина Петрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Титаренко Валентина Петрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лобач Катерина Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна